

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Stevan Godina. Lastnik konsortij lista „Edinost“ — Tisk tiskarne „Edinost“, vpisane zadruge z omejenim poročtvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 31-20
za pol leta 15-60
za tri mesece 7-80
za nedeljsko izdajo za celo leto 6-20
za pol leta 3-60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 8 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širini ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vin. Osmrtice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov mm po 20 vin. Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljnja vrsta 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšerati oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“ — Plaša in toži se v Trstu.

Uprava in inšerati oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Polmohranilnični račun št. 841.652.

Tik pred državnim zborom.

(Od našega posebnega poročevalca.)

Dunaj, 22. septembra.

Tukajšnji parlamentarni krogi pričakujejo z nestrpnostjo jutrišnje plenarno sejo Kola Poljskega, ki se bo vršila že v običajnih klubovih prostorih. Ko se je vlada bila odločila za prvo jesensko sejo državnega zbora na dan 25. t. m., so tudi Poljaki preložili svojo sejo od 15. t. m. na jutrišnji dan. To so storili iz dveh razlogov. Prvič, da bo vlada in vsa zabita nemška javnost še nadalje v negotovosti „plavalna med strahom in upom“, — in drugič, da bodo imeli tudi oni sami še nekaj časa za ureditev nekaterih svojih notranjih vprašanj.

„Edinost“ je že poročala, da je velika večina poljskih strank zelo — radikalna; takozvana konservativna in vladi prijazna manjšina je štela le še 29 poslancev, v resnici pa jih je že manj. — Večina pa je hotela priti povsem na čisto, koga naj postavi na čelo Kola, da bo kolikor mogoče prav na vse strani, nasproti poljski in zunanji javnosti. Proti posl. Daszynskemu so namreč postavili demokracije za kandidata poslance Tertila, češ, da je to vendar vplivnejša stranka in ima večje vezi z ostalimi meščanskimi masami poljskega naroda. Za poslance Daszynskega pa govori njegova individualnost sama, njegova parlamentarna rutina in ugled zunaj Poljske. Slej ko prej, zdi se, je večina na njegovi strani. Jutri se odloči. Zadnji hip pa se raznaša vest, da bi mogel biti izvoljen posl. Wysocki iz ljudske stranke. Pravijo, da ta kandidatura pridobiva na resnosti. Vse to kaže, da se tudi med Poljaki bojuje veliko vplivov in strankarskih stremiljenj!

Z izvolitvijo novega načelnika bo vidno izvršen preobrat v poljski politiki. Danes je več nego gotovo, da je bila proglašena „temeljeva“ bodoča „poljske“ vlade le — pljuska v vodo. Poljaki ne verujejo več niti lepim besedam in še manj polovičarskim razrešitvam velikega svetovnega poljskega vprašanja. Danes stoji ogromna večina poljskih politikov na stališču, da je bodoča poljska država splošno evropska stvar in ne le nemško-avstrijsko-madžarska, da dobi torej šele na bodočem mirovnem kongresu povsem določene oblike. Do tje pa hočejo čakati in ne preudicirati svojih zahtevam in njih končni definitivni razrešitvi. — Ali bodo Poljaki glasovali za takšni proračun, tudi to danes še ni rešeno vprašanje. Večina se nagiba za glasovanje proti, ker vlada do danes ni izpolnila niti ene znanjih poljskih zahtev.

Dr. Seidler se hoče jutri pogovoriti tudi z dr. Korošcem in posl. Stanjekom, da bi definitivno izvedel, česa mu je pričakovati od teh dveh parlamentarnih skupin. — Po češkem zgledu postaja tudi med jugoslovanskim narodom ona državnopravna izjava z dne 30. maja le še — naš minimalni program. O zadovoljitvi z narodno samoupravo, deljeno v mejah avstrijske in ogrske države — ni več govora. Tako daleč so dozorele razmere na jugu tekom politično. To zorenje so znamenito podpirali Nemci sami s svojimi Volksrati, shodi in protestnimi izjavami, ki so dokazovale, da od te strani ne moremo pričakovati nič dobrega in da ne moremo nikoli nič več zaupati, da bi nam jutri zopet ne vzeli, kar je danes dal v silo in stiski.

Na Češkem pa prihajata zopet na politično obzorje obe stari zvezdi — dr. Kramář in dr. Rašín, prihajata v veliko močnejši zari in ob veliko večjem splošnem zaupanju, nego sta ga uživala pred vojno. Stališče dr. Kramářa do vojne je bilo takorekoč že zelo omajano. Veljal je za preclastičnega, za veliko „prereale“ga politika. Vojna in njeni dogodki so prekrnili vse podobne „realnosti“ na Češkem, a dr. Kramář se poznati na potem narodnega mučeništva na čelo najbolj radikalnih strujam.

Svoječasno je poročala „Ed.“ o neso-glasju med mladočeško delegacijo in izvrševalnim odborom te stranke. — Dr. Kramář se je pridružil izvrševalnemu odboru in potegnil za seboj znanen del poslancev. Voditelji zmernejšega krila mlado-

dočeške delegacije (dr. Fiedler, prof. dr. Tobolka) odlagajo razna častna mesta, ki so jih zavzemali v stranki. — Dr. Tobolka je odložil celo uredništvo znanstvene „Česka revue“, ki so je prevzeli zdaj: dr. Borovička, dr. Hoch in dr. Krofta.

Agrarci se tudi konsolidujejo na radikalno stran, — dočim veje odpora duh pri čeških klerikalcih in socialnih demokratih. — Češke meščanske stranke razbijajo shode dr. Šmeralu, da ta sploh ne pride niti do besede. In dr. Šmeral je še vedno član načelstva v „Svazu“. — Takl odnošaji dražijo socialiste in danes še ni možno natančno reči, kam jih ta veter popiha.

Češki klerikalci pa so silno nejevoljni na radikalce vsled stališča, ki so je zavzeli nasproti papeževim mirovnim predlogom. Dr. Hruban je javno proglasil, da so taki odnošaji med češkimi parlamentarnimi strankami nevdržljivi in da mprejo dovesti do razbitja „Českega Svaza“. — Katoliška stranka pa je pričela z agitacijo proti radikalnim stremiljenjem. Združene češke katoliške stranke so izdale v Pragi letak, ki pozivlja ljudstvo, naj bo pripravljeno na boj za katoliške ideale. — Vodilni krogi te stranke so sklenili, da začno izdajati v Pragi dnevnik — „Mir“ za katere-ri je že vse potrebno pripravljeno. Jezuitje v praškem predmestju Bubenči so pa sklenili, da bodo izdajali list za učeno se n. admo Urednik bo dr. Vraštil.

Kar se tiče posebej nas Slovencev, morem povedati, da je vzbudila znana izjava slovenskih strank v dunajskih političnih krogih veliko — občudovanje. Niso pričakovali take edinstvi naroda; z gotovostjo so računali na slične pojave, kakor prihajajo iz — Zagreba.

Taka je slika tik pred zasedanjem državnega zbora. Marsikaj, kakor je videti, sicer še ni povsem dognano na jasno, ali v glavnih obrisih se kaže velik odpor proti nemško-madžarskim imperijalističnim in centralističnim programom. Tudi je na vidiku velik slovanski blok, ki bi utegnil igrati se velepomembno ulogo ob koncu svetovne vojne in ob sklepanju — svetovnega mira.

Poljsko kolo.

je imelo v nedeljo ob 4 popoldne le kratko sejo 5 minut. Seja pa, ki je menda vendarle prinesla končno rešitev težkega vprašanja bodočega načelnika, je bila večeraj popoldne.

Proti poslancu Daszynskemu se je pojavil nakrat hud odpor poljske ljudske stranke, ki hoče imeti načelnika iz svoje srede. Postavila je dva kandidata: Długosza in grofa Lasockega. — Od druge strani pa se je potiskalo v ospredje poslanca Witosa. V nedeljo po seji je torej bilo nekako že izključeno, da bi bil izvoljen posl. Daszynski. Pravijo, da bo načelnik izvoljen bodisi iz poljske narodne ali iz demokratske stranke.

Tako je torej s temi ljubimi brati Poljaki. Spor na celi črti: najprej v stvari sami in potem radi — oseb. Zdi se, da je to zadnje pri Poljaki vedno jako važno! Za vsako mesto je preveč kandidatov! — Vseled tega se tudi še nič ne more z gotovostjo reči, ali bo „Kolo“ res v opoziciji ali ne! Grof Goluchowski je torej dobro mešal in končno zmešal stvar tako, da bi utegnil biti dr. Seidler zadovoljen z njegovim mešetarstvom!

Deklaracija „Nationalverbanda“. Predsedstveno volitve v Poljskem klubu.

DUNAJ, 24. (Kor.) Kakor poročajo listi, je na današnji seji predsedstva nemškega Nationalverbanda posl. dr. Steinwender predložil načrt deklaracije, ki vsebuje smeri, po katerih se ima ravnati „Nationalverband“. O načrtu se je razvila živahna debata. V popoldanski plenarni seji Nationalverbanda bo predložil posl. dr. Marckhl svoj lastni deklaracijski osnutek, v katerem bodo krepkeje izražena nacionalno-politična vprašanja.

DUNAJ, 24. (Kor.) Poljski klub se je sestel danes k volitvi načelnika. Od 66 glasov je bilo oddanih za dr. Lazarskega 26, za Widholza 28 in za Daszynskega 11 glasov. En glas je dobil dr. Leo. Ker noben kandidatov ni dobil absolutne večine, je

potrebna nova volitev, ki se bo vršila popoldne.

Seja klubovih načelnikov.

DUNAJ, 24. (Kor.) Na konferenci načelnikov poslanske zbornice je bil na današnji seji sprejet sledeči dnevni red za prvo sejo. Na jutrišnji seji bo predstavil ministrski predsednik novi kabinet in podal izjavo, nakar preide zbornica na rešitev justičnih zakonov. V sredo bo imel finančni minister ekspozice, nakar se bo pričela debata o vladni izjavi in o finančnem ekspoziciji. Po novem poslovniku bo odmerjeno za vsakega govornika pol ure. Pričakuje se, da bo trajala debata največ 3 dni, ker je določenih zanj največ 26 ur.

Zvezna armadna poročila.

AVSTRIJSKO.

DUNAJ, 24. (Kor.) Uradno se razglša: 24. septembra 1917. Položaj je na vseh bojiščih neizpremenjen.

Načelnik generalnega štaba.

NEMSKO.

BEROLIN, 24. (Kor.) Veliki glavni stan, 24. septembra 1917.

Zapadno bojišče. — Armada kraljeviča Ruprehta: V Flandriji je dosegl topovski boj popoldne ob 6 ali in od gozda Houthouta do Westhoekia zopet veliko moč. Na bojni fronti je ostalo bojno delovanje tudi ponoči in zgodaj zjutraj stopnjavano, ne da bi sledil dosedaj novi angleški napad. Dober učinek naše topovske obrambe smo konstatirali po za-držanju obstreljevalnih baterij in uničenju številnih municijskih zalog. Pri Lensu in St. Quentin, kjer so Francozi zopet obstreljevali katedralo, je topovsko delovanje oživilo. — Armada nemškega cesarjeviča: V več odsekih fronte ob Aisni in v Sampanji je topovski ogenj ponovno narastel do velike srditosti. Pri polzvedovnih bojih je imel sovražnik izgube. Pred Verdunom je bil topovski ogenj popoldne in tokom noči zelo živahen. Tudi danes zjutraj je vladalo živahno bojno delovanje na vzhodnem bregu Moze. — 14 sovražnih letal je bilo sestreljenih. Poročnik Wüsthoff je izvozeval 20. zmago, poročnik Kissenherth je sestrelil dva nasprotnika.

Vzhodno bojišče. — Armada princa Leopolda Bav.: Med 55 topovi, ki so bili uplenjeni v predmestju Jakobova, se nahaja 5 težkih topov 26—27 cm kalibra in ena vprežna baterija. V mestu samem so bile uplenjene bogate zaloge kruha in moka. Severno Baranovčev in zapadno Lucka je razvila ruska artiljerija živahno delovanje. — Mackensenova armada: V gorovju severozapadno Focsani in ob Sereu na več krajih živahno topovsko delovanje in boji v sprednjem ozemlju. Kolodvor v Galacu je bil obstreljevan z opeženim uspehom.

Macedonska fronta. — Položaj je neizpremenjen. Prvi generalni kvartirni mojster pi. Ludendorff.

DOGODKI NA MORJU.

LONDON, 24. (Kor.) Admiraliteta naznaja: V vohu v Rokavski preliv je bil en angleški rušilec torpediran od nemškega podvodnika. 50 mož posadke je bilo rešenih.

LONDON, 24. (Kor.) Admiraliteta javlja: Ladje belgijskih obalnih patrol so obstreljevale včeraj z zadovoljivim uspehom pomorske naprave v Ostende. Naše zračne patrolje so sestrelile tri sovražna povodna letala.

BEROLIN, 24. (Kor.) Wolffov urad poroča: Naši podvodniki so potopili zopet okoli 53.000 ton. V Sredozemskem morju so bili uničeni številni sovražni prevozniki parniki, ki so bili na potu v južno Francijo in severno Italijo, med njimi obojezniki severnoameriški parnik „Wilmore“ s 7000 tonami premoga, tisoč ton olja in 12 lokomotivami.

meni. Z odprtimi usti in široko razprtimi očmi je buljil v Lozerila, ki je nadaljeval lahno očituje: — Ali, ali! dragi prijatelji, ali ne veste tudi, da bi vaša neodločnost mogla biti žaljiva zame? Skoraj bi mislil, da ne zaupate moji besedi, s katero vam obljubljam, da poročim Pavlino seveda potem, ko dobim doto. Malopridneževa nesramnost je brez-dvomno razvezala jezik Brichetu, kajti zaklical je odločno: — Nikdar! — Ali je to vaša zadnja beseda? — je siknil de Lozeril z glasom, iz katerega je jasno zvenela grožnja. — Nikdar! — je ponovil Brichet. Ves bled jeze, ki mu je udarila v glavo, se je de Lozeril z obema konicema uprl ob mizo, naslonil brado na roko, zapilil svoj temni zbadajoči pogled v Bricheto-

Angleški glas o odgovoru Nemčije papežu.

LONDON, 23. (Kor.) »Evenings News« pravijo: Odgovor Nemčije na noto papeža ne govori čisto nič o kakem končnem predlogu, ampak je le proslavljanje Nemčije, posebno njenega vladarja. Vzdržuje se še politika ropov in umorov, oskrnjevanja in suženstva kakor tudi potapljevanja brez sledu.

Vesti iz Rusije.

Spori v delavsko-vojaškem svetu.

PETROGRAD, 23. (Kor.) Na plenarni skupščini delavsko-vojaškega sveta ste socialistično-minimalistična in revolucionarno-socialistična stranka predložili resolucijo z vsebino, da je bil dne 13. t. m. izvršeni maksimalistični sklep le čisto slučajno sprejet in da ima delavsko-vojaški svet v Petrogradu popolno zaupanje v svoje vodstvo. Resolucija je bila v polimenskem glasovanju s 519 proti 418 glasovi odklonjena; 57 delegatov je bilo odsotnih. Predsednik delavsko-vojaškega sveta Čejdže je izjavil, da odlože vsi člani urada svoja mesta.

Poziv demokratičnih organizacij za narodno obrambo.

PETROGRAD, 23. (Kor.) Odbor zveze demokratičnih organizacij za narodno obrambo je izdal na prebivalstvo oklic, v katerem je pozivlja, naj mobilizira v to svrhu vse svoje sile in ustanovi v vseh važnejših mestih posebne odbore za narodno obrambo.

Maklakov — veleposlanik v Parizu.

BERN, 23. (Kor.) Pariško časopisje poroča, da je bilo imenovanje Maklakova za ruskega veleposlanika v Parizu sedaj uradno razglašeno.

Resno stanje carice vdove.

JALTA, 24. (Kor.) Zdravstveno stanje carice-vdove, Marije Feodorovne, se je poslabšalo. Stanje je precej nevarno.

Cesar Viljem na romunskih bojiščih.

BEROLIN, 23. (Kor.) Wolffov urad poroča: Cesar Viljem se je peljal skozi bojišča Buceu, Rimnic Sarat in Focsani. Tu je videl odposlance čete, ki so se jeseni 1916 udeležile zmagoslavnega pohoda po Sedmograbski in Rumuniji in se nahajajo sedaj na moldavski bojni fronti. Cesar Viljem je govoril o velikem, svetovnem zgodovinskem pomenu teh bojev, ki so tudi z gospodarskega stališča velike vrednosti za domovino, in končal z besedami: Ako se je vojna nadaljevala, to ni bila krivda Nemčije. Popoldne je šel cesar na višino Maguro Odobesti pri Focsani, kjer je imel krasen razgled na bojišča zadnjega časa.

Junaška smrt letalca Vossa.

BEROLIN, 24. (Kor.) Kakor poročajo večerni listi, je znani letalski poročnik Voss, ki je izvozeval 48 zmag v zraku, padel junaške smrti.

SKUPNA MINISTRSKA KONFERENCA.

BUDIMPEŠTA, 24. (Kor.) »Magyar Tudositó« poroča z Dunaja: Danes ob 10 popoldne se je vršila v ministstvu za vnanje stvari pod predsedstvom vnanjega ministra grofa Czernina skupna ministrska konferenca, ki so se je udeležili: skupni finančni minister baron Burian, vojni minister Stöger Steiner, ogrski ministriški predsednik dr. Wekerle, trgovinski minister Serenyi, poljedelski minister Mezöffy in prehranjevalni minister grof Hadik, potem avstrijski ministriški predsednik dr. Seidler, trgovinski minister dr. Wiesner, poljedelski minister grof Sylva Tarouca in minister Höfer in predsednik skupnega urada za prehrano finl. Landwehr.

Mirovno zborovanje v Pešti.

BUDIMPEŠTA, 24. (Kor.) Ob udeležbi vseh ogrskih katoliških organizacij se je vršila včeraj v redutni dvorani glavnega mesta mirovna skupščina. Predsedoval je knez primas, kardinal dr. Czernoch. Govorila sta grof Josip Mailath in prelät Giesslerstein. Cesarju in papežu so bili odposlani poklonilni pozdravi in zaključena skupščina z velikimi ovacijami za cesarja.

ve oči in dejal grozeče, poučarjajoč vsako besedo posebej:

— Poslušaj me dobro, stariček; pustiva vse te neumnosti o tvoji mesečnosti, s katerimi sva si doslej preganjala čas, in govoriva brez ovinkov. Zato! sem te prav v trenutku, ko si hotel pobegniti z injetjem, ki si ga skril tude pod sukno ne skušaj mi tajiti. Ali so ti milijoni tvoji, zakaj si hotel pobegniti, ne vem; prepričan pa sem, da je tvoj nameravani beg v zvezi s kako lopovščino in posebno z neko skrivnostno nevarnostjo, za katero veš, da predno je v kateri se želiš izogniti. Najboljši dokaz za to je, da že cele ure trepetaje sediš tu pred menoj in se ne upaš klicati na pomoč. Zakaj ne? Ker se ti nevarnost, ki te čaka zunaj, zdi strašnejša, kot pa ta, ki jo imaš tu pred seboj.

Brichet je zmajal z glavo.

(Dolge.)

Enver paša na potu v Berolin.

SOFIJA, 23. (Kor.) Turški podgenerallim Enver paša je na potovanju v Berolin prispel semkaj. Kralj Ferdinand je imel na kolodvoru z njim daljši razgovor.

Razne politične vesti.

Kdo je avtor jugoslovanske deklaracije. »Slov. Narodu« je pisal eden udeležnikov vodstvene seje S. L. S. v Ljubljani, da je deželni odbornik dr. Lampe trdil, da je g. dr. Susteršič pravi avtor jugoslovanske deklaracije z dne 30. maja t. l. Ta izjava da je dala pristašem deželnega glavarja povoda za burno ovacijo dr. Susteršiču. Kolikor sem poučen — pravi dopisnik — je ta trditve povsem neresnična. »Slov. Narodu« dostavlja tudi, da dr. Susteršič ni avtor deklaracije, ne posredno, ne neposredno, niti da ni sodeloval pri nje končni stilizaciji. Ker pa se nam stvar zdi kolikor-toliko važna za pravilno presojanje sedanjih dogodkov v slovenskem političnem življenju, posebno pa v S. L. S., obrnili smo se do gospoda dra. Rybářa, ki nam je podal tako le pojasnilo: Dne 29. maja, tik pred sestankom zbornice, je bila plenarna seja Jugoslovanskega kluba. Načelnik, poslanec dr. Korošec, je naglašal, da moramo formulirati svoje zahteve. — Prodanova skupina (iz Dalmacije, pravoska), je od nekajda na stališču državnega prava. Na tem stališču je tudi slovenska S. L. S. od suške skupščine sem. Tudi ostali dalmatinski poslanci so pripravljeni pridružiti se. Izjaviti bi se imela torej še poslanca dr. Ravanihar in dr. Rybář. — Ta poslednji je izjavil nato, da bi on za svoje osebo želel, da bi svoj program naslonili na narodni princip, ki je moderniji, kve-liko bolj učinkuje in zmaga povsodi, dočim državna prava izgubljajo povsodi na veljavi. Sicer pa da je tudi on, radi soglasnosti v nastopanju, pripravljen pridružiti se izjavi za državno pravo. Po tej izjavi je konstatiral načelnik dr. Korošec, da je torej doseženo soglasje in treba le še stilizirati izjavo. V ta namen je bil izvoljen odbor (v katerem je bil tudi dr. Rybář). Dr. Susteršič ni bil v tem odboru in se tudi sploh ni udeležil razprave.

Jugoslovanski klub in ministstvo Seidlerjevo. Mariborska »Straža« izjavlja spričo sestanka državnega zbora, da proglasi program in sestava Seidlerjevega kabineta ne odgovarjata stališču Jugoslovanskega kluba. Vseled tega da je temu klubu mesto v parlamentu že odkazano. Nato navaja mariborski list vrsto konkretnih dejstev iz politične uprave, postopanja uradnikov s slovenskim prebivalstvom, posebno pa pri različnih revizijah, pri aprovizaciji, kjer vlada največja pristranost pri nameščanju organov — častnikov, dočim bodo morali slovenski župani kmalu nastopiti vojaško službo. »Kako sedaj predpisujejo — vzklaka »Straža« — našim ljudem davke, je strašno. Vsa razjasnjevanja nič ne pomagajo. Ljudje, ki cenijo in predpisujejo, so nam sami tuji.« Posebno pa pri justici da vlada še vedno Hochenburgerjev sistem. Slovenske okoliške šole so vse oddane v druge namene; glavarji jih ne marajo osvoboditi. Nemške šole so pa svobodne. Vladni sistem nas tlač in pritiska na Stajerskem slej ko prej. Seidlerjev kabinet pa je že več mesecev na vladi in zato je tudi soodgovoren za sedanj vladni sistem na Stajerskem. In zato da je Jugoslovanskemu klubu v parlamentu že odkazano mesto.

O odgovoru centralnih vlasti na papeževo mirovno noto meni zagrebški »Tagblatt«, da ne avstro-ogrski ne nemški odgovor ne zavzemlje stališča napram papeževim konkretnim mirovnim pogojem. Ne more se reči, da centralni vlasti odklanjajo te pogoje; istotako pa tudi ne, da jih sprejemajo. Tu nimamo ne »da«, ne »ne« — ne sprejema, ne odklonitve papeževih predlogov. In ker utegnejo države entente v svojih odgovorih na papeževo noto — ako se, kar je naiverjetnejše, ne pridružijo kar Wilsonu — slediti taktiki centralnih vlasti, potem bi bilo precej drzno, ako bi hoteli trditi, da je izmenjava not s papežem pomaknila človeštvo bližje k miru. Ni torej čudo, ako se oprimisti, ki so v odgovor centralnih vlasti stavili visoke nade, vidijo sedaj razočarane. Veliko čudneje pa je, da je v osemindesetmesečnem času brezkraneja klanja ljudi sploh še — optimistov. — Žalostno je sicer, neizmerno žalostno, ali zagrebški list je menda — pravo zadel. Prave, resnične besede, ki bi ne zvenela samo prijetno, ampak, ki bi z neodklonljivo moralno silo potisnile voljskoječe k pogajanjem na konkretnih podlagah — take besede noče biti od nobene strani. Papežu se pa le klanjajo v spoštovanju.

Češki socialni demokratje za državno-pravno stremiljenje. Na zborovanju prednole nedelje so nemški socialni demokratje iz Češke resolvirali proti češkimi državnopravnim stremiljenjem. Na te sklepe odgovarja »Pravo Lidu« v imenu češko-slovanske socialne demokracije: Mi ne moremo pritrditi razdelitvi po okrožjih (kakor jo zahtevajo Nemci na Češkem). Moremo si živo predstavljati, kaka bi bila

PODLISTEK.

Millionar, ki je izginil.

Roman. Francoski spisal Evgen Chavette.

Brichet se je bojazljivo ozrl po de Lozerilu; v vračajoči se njegovi prijaznosti je slutil novo past, in jo je skušal spoznati.

— Da, gotovo, — je nadaljeval de Lozeril, predzno, — smatram vas za poštenjaka, ki je trdno odločen izpolniti svojo besedo; ker bi pa mogla vaša bolezen vsak čas preprečiti vaše dobre namene, sem našel lahko in zelo preprosto rešitev, da se moreva izogniti vsem tem neyšečnostim.

— Kakšno rešitev? — je zajecjal Brichet, katerega se je polastila nova bojazn ob napovedi te lahke, preproste rešitve.

— Predlagal ste mi, da mi hočete primerno zagotoviti Pavlino roko, kaj ne?

— Da.

— In tudi bogato doto?

— Da, — je ponovil s težavo stariček.

— Torej dobro. Obrniva stvar. Jaz sam vam dam pismo izjavo, da poročim vašo hčer in obenem vam potrdim tudi potem naprej prejeto doto.

Brichet ga je začuden pogledal.

— Doto pred poroko! — je zakričal.

— Na ta način se zavarujem proti nevarnim posledicam vaše mesečnosti, vsled katere bi lahko izgubil doto. Kako, ali ni zelo preprosta taka rešitev?

De Lozeril je ob teh besedah pomolil odprte roke Brichetu in zaključil z najljubeznivejšim smehom:

— Dragi moj tast, torej na dan z denarjem plačajte.

Brichet je tako osupnil, da je kar oka-

taka razdelitev in obmejitev po narodnosti v tistih institucijah, kjer bi nemška večina nadglasovala vsako našo zahtevo; imamo toliko fantazije, da se vmišljamo v zaščito manjšin, ki bi bila proračunjena na področje potrošnega ljudskega štetja po obsevnem jeziku. Zopet bi se tirala tista poznana geometrija, na katero imamo nesrečne spomine iz časov delitve volilnih okrajev po obsevnem jeziku. Razdelitev na okrožja bi bila le stara provizorična krparija, ki je provzročila že toliko škode in bi dovedla le do novih komplikacij. Zato vztrajamo pri zahtevi po češko-slovanski državi.

Aprovizacijske stvari.

Razdeljevanje izkaznic za sladkor, kavno zmes in milo.

Danes, v torek, 25. t. m., se prične razdeljevanje sladkornih izkaznic za mesec oktober t. l. ter izkaznic za milo, veljavnih do konca meseca novembra t. l. Obenem se izdajo tudi izkaznice za kavno zmes, veljavne od 30. septembra do vstetega 24. novembra t. l.

Izkaznice se bodo dobivale v uradih krušnih komisij tekom uradnih ur (9 do 12) od torka, 25. t. m., dalje do vstete sobote, 29. t. m. — Strankam se priporoča, da se pri prejemu izkaznic prepričajo, če so jih dobile zadostno število.

GOVEJE MESO.

Jutri, v sredo, 26. t. m., se bo prodajala govedina proti predložitvi izkaznice za živila in proti izročitvi izkaznice št. 8 serije a, b in c. Na vsako izkaznico št. 8 se bo moglo dobiti 1/2 kg mesa. — Prodaja se prične ob 6 zjutraj v naslednjih mesecih:

Simigaglia, Barkovlje 41, Bin, Rojan 9, Punter, Greta Zgonja, Benedetti, ul. Borojević 45, Pellis, ul. Cecilia de Rittmeyer 6, Concialia, ul. Benvenuto Cellini 1, Gatznig, ul. S. Spiridione 7, Visintini, ul. Cavanna 22, Fabbro, ul. S. Vito 7, Vattovatz, ul. Giustinelli 5, Loy, ul. D. Bramante 13, Benedetti, ul. S. Sebastiano 3, Levi, ul. Beecherie 6, Pasqualini, ul. Marije Terezije 41, Zadnik, P. S. Giovanni 6, Nichetto, ul. Torrence 30, Rumetz, ul. Largo Santorio 2, Marsé, ul. Farneto 7, Polli, ul. Acquedotto 13, Castelliti, ul. Giulia 67, Pangoni, ul. Giulia 18, Penso, ul. Giulia 7, Periat, ul. Barriera vecchia 4, Depace, ul. Barriera vecchia 26, Cossich, ul. Ugo Foscolo 2, Carniel, ul. Istiuto 22, Polacco, ul. Settefontane 44, Tappazin, ul. Settefontane 24, Cooperative Operaie, ul. Settefontane, Rizzian, ul. Rivo 38, Rizzian, ul. dell' Istria 1, Rocco, ul. S. Marco 2, Cau, ul. S. Marco 34, Godina, Skedenj 50, Gatznig, Skedenj 138.

CENE:

Prednji deli s priklado po K 672 kg, zadnji deli s priklado po K 784 kg.

Prodaja oglja in drv.

V prihodnjih dneh se bo prodajalo oglje. Pravico do nabave imajo sledeče številke (in sicer rdeče izkaznice). Na vsako izkaznico se dobi po 10 kg. Izvršena oddaja se zaznamuje s tem, da se preščišne številke 1 oziroma 2 izkaznice.

Sv. Vid: št. 1361—1460 (okrajna št. 1) dne 26. 9. pri Rupeni Andreju, ul. Fabbri 3, (cena 66 vin. kg).

Barriera vecchia: št. 3818—3947 (okrajna št. 1) dne 26. 9. pri E. Caccianichu, ul. Ant. Caccia, št. 17 (cena 60 vin. kg).

Štev. 3949—4058 (okrajna št. 1) dne 26. 9. pri Terziji Zuratto, ul. Farneto 26, (cena 54 vin. kg).

Štev. 738—847 (okrajna št. 2) dne 26. 9. pri Petru Buttusu, ul. Solitario 1, (cena 50 vin. kg).

Stara mesto: št. 2213—2322 (okrajna št. 1) dne 26. 9. pri Trkoviću Jopisu, ul. della Mura 12, (cena 54 vin. kg).

Štev. 403—512 (okrajna št. 2) dne 26. 9. pri Koipe Ivanu, ul. Sv. Justa 16, (cena 54 vin. kg).

Barriera nuova: št. 2443—2552 (okrajna št. 1) dne 26. 9. pri Nemencu Feliks, ul. della Legna 20, (cena 54 vin. kg).

Štev. 551—690 (okrajna št. 2) dne 26. 9. pri Heleni vd. Opara, ul. Rossetti 13, (cena 60 vin. kg).

Štev. 692—781 (okrajna št. 2) dne 26. 9. pri Prešeren Lavri, ul. Cologna 2, (cena 54 vin. kg).

Škorklja: št. 150—259 (okrajna št. 1) dne 26. 9. pri Godniku Frideriku, Škorklja 348 (cena 54 vin. kg).

Sv. M. M. Zgonja: št. 111—261 drva za kurjavo (okrajna št. 1) dne 26. 9. pri Jernej Josipini, ul. Settefontane 250 (cena 28 vin. kg).

Domače vesti.

Imenovanja na slovenskih mestnih ljudskih šolah. Imenovanosti so bili z dnem 16. t. m. za definitivne šol. voditelje: Ciril Valentini za Skedenj, Fran Fonda za Rojan, Ferdinand plem. Kleimayr za Katinaro, Josip Gorkič za Opčine in Rafael Kosovel za Bazovico. Dalje za definitivne učitelje: Karel Cibic, Adolf Gröbming (vpoklicani). Milan Vouk (dodeljen kot provizoričen voditelj za šolo Padrice—Gropada) in Ferdinand Žagar. Za definitivne podučitelje: Ivan Culot, Albert Čok, Ladislav Požar in Karel Sanci (vsi vpoklicani). Za provizoričnega podučitelja: Albert Sirok in za definitivne podučiteljice: Ana Čok, Zora Eržen in Frida Šček.

Podaljšanje oprostitev. — Poročevalec graške „Tagespost“ poroča z Dunaja, da je domobransko ministrstvo odredilo, da vsem onim, ki so do 10. aprila t. l. prosili za oprostitev od vojaške službe in se jim je oprostitev dovolila, ni treba 30. septembra t. l. oddati pod orožje, temveč da ostanejo oproščeni do konca novembra.

To podaljšanje oprostitev se utemeljuje s spravljanjem poljskih pridelkov in jesensko setvijo.

Dobrovoljno sodelovanje v službi za ljudsko prehrano. Po nalogu urada za ljudsko prehrano imajo politične delžne oblasti s pritegnitvijo dobrovoljnih neplačanih zaupnih organov vnanjo prehranjevalno službo postaviti na najširšo podlago. Ker je v veliki vrsti mestnih poklicnih krogov inteligenca — čeprav je vsak poedinec mnogostranski zaposlen drugje — še vedno najti številnih oseb, ki rade z dobrovoljnimi častnimi sodelovanjem izdatno podpirajo oblasti in znajo zraven tega primerno znanje spajati z vnanjo za delo in čutom dolžnosti, utegne ta dobrovoljna pomožna služba uspešno delovati za splošnost. Profesorji in učitelji, umirovljeni častniki in uradniki itd., posebno pa ženske, bodo mogli z nadzorovanjem izpolnjevanja predpisov na polju prehrane, izlasti v mestih, mnogo uspešneje delovati, negoli maloštevilne z delom preobložene pomožne moči oblastni. Ta nadzorovalna služba se bo mogla vršiti tem temeljiteje, ker se bodo ti dobrovoljni pomočniki in pomočnice z večim zanimanjem in vneim posvečali svoji službi, ker navadno razpolagajo z neko avtoriteto in čisto tudi s posebno strokovno vsposobljenostjo, in ker bi bilo vrhu tega znano o njih, da se svoji, z veliko odgovornostjo spojeni nalogi posvečajo v splošnem interesu in brez osebnih koristi. Soudeležba širokih krogov prebivalstva na tem oblastvenem delovanju bo mogla prispevati k ugodnemu razvoju težkega problema prehrane ter ublažiti marsikatero nezadovoljnost, ki je že čisto vzrok v nepoznavanju dela, izvršenega doslej po oblastih, in pa prevelikih težkoč na polju prehranjevanja. — Tako so nam sporočili iz tiskovnega oddelka c. kr. ministrskega predstava.

Aktuelna razmotrivanja. Lepo in hvalevredno je, da razpravlja „Edinost“ v teh kritičnih časih o tržaskem ekonomičnem stanju, ki bo, če pojde tako dalje, kmalu nevdržno. V „filah“, prodajalnah, na ulici ni slišati skoraj drugega pogovora, nego o težkem preživljanju. Vse se še strahom vprašuje: kaj bo po zimi? Bog ne daj, da bi bila tako dolga in tako kruta, kakor je bila prejšnja! In res, gospodinj, materi, ki ima po 4, 5 šoloobveznih otrok, se morajo ježiti lasje, ko misli, kaj bo z njenimi otroci v deževni jeseni in v mrzli zimi, v tuleči burji. Obek in perila se ni, odkar traja vojna, kupilo nič z večno nadejo, da bo drugo leto bolje, da bo mir. — Obuvalo! Da, sedaj po letu je bilo lahko, ko so otroci tekali bosi ali vlekli za sabo nerodne lesene coklje, ki tudi niso ekonomične. Vsaj jaz sem videla, da od petih parov ni trajal niti eden čez dva tedna. Ali je počil les, ali se je pošvedrala peta, ali se je utrgalo usnje, z eno besedo — bil je zavrnjen denar. A od sedaj bo hladno, mrzlo — bo treba nogavice! Te krpamo že drugo, tretje leto, ni jih več; nove stanejo za 10—12 letne otroke 10—12 kron! In kar je najhujše, ni konca, ni sukanca, ne pavo, da bi človek šival in krpal. Po vsem Trstu sem iskala bel „rokel“, a nisem ga dobila; rada bi dala zanj 3—4 krone — zaman, ni ga! Kako da je izginil ves sukanec, posebno pa beli, je nerazumljivo. In sedaj prodajajo par nitok takozvanega konca za pripenjanje (coton d'imbastir) po 30 vin., to je morda šele peti del one strence, ki je bila prej po 30 v. Pa naj ne bodo ljudje nervozni, nestrpni, naj se ne ježe in rote! In kako je z glavnimi točkami — z aprovizacijami! Dosti, dosti se je pisalo te dni o tem žalostnem poglavju. Mnogo mi sili iz peresa, hudega, zelo hudega, ali ponavljati bi morala le, kar so povedali že drugi v stoteri varijacijah. Zato pridajem le prošnjo do vseh, ki morejo pomagati, naj se usmilijo trpečega ljudstva, da ne zapade obupu, naj ukrepe vse možno, da se to stanje vsaj ublaži.

Šolska refekcija. Danes med 2 in 3 pop. se imajo, kakor že javljeno, zglasiti v svrhu revizije prijav za šolsko refekcijo učenke okoliških šol in sicer v refektorijih v Škedenju, na Vrdeh, v Rojanu in v Barkovljah. — K zglasitvi je prinesli zadnje šolsko spričevalo in krstni list. — Učenke, ki se ne zglase, ne dobe nove izkaznice, brez katere ne bo nihče pripuščen k refekciji.

Hercegovski franciskani Biankinji. Franjevc v Hercegovini so doposlali poslanca Biankinji povodom njegove 70-letnice rojstva in 25-letnice dela v dunajskem parlamentu sledečo priručno čestitko: Neustrašljivemu boritelju za mukotrpni narod hrvatski v Hercegovini čestitajo najtopleje ob teh spominjskih obletnicah z željo, da vas dragi Bog počivi do skrajnosti človeških mej in da vam da milost, da bi mogli vsaj sedaj, na stare dni, gledati srečne in ujedine, na temelju hrvatskega državnega prava, vse Hrvate, Srbe in Slovence pod žezlom habsburškim v smislu deklaracije Jugoslovanskega kluba od 30. maja t. l., za katero stoji hercegovski franjevec odločno in neomajno. — Nevisti, provincijal hercegovskih franjevcev.

Križev pot za rdeče prečrtano izkaznico. Josipina Staver, bivajoča v ulici Fondaria št. 5, se je takoj začetkom priglajala za rdeče prečrtano izkaznico. Čim so drugi dobili tako izkaznico, je šla v urad v ulici Ponte della Fabbra povprašati, ali je nje izkaznica napravljena. Rekli so jej — bilo je v petek — naj gre v pondeljek h komisiji v ulici della Valle. Tu so jej odgovorili, da naj počaka teden ali dva tedna. Potem je šla še trikrat, a vedno so jo tolažili, da naj počaka, da izkaznica že pride. Od tedaj je minilo že kak tri mesece, a rdeče prečrtane izkaznice še nima ta uboga žena, ki nima nobenega drugega dohodka razun podpornine (mož je namreč ujetnik v Rusiji). Od te nikakor ne more zmagovati sedanjih visokih cen za živila. Okolo 40 K na mesec mora plačevati več, nego oni, ki imajo rdeče prečrtane izkaznice, ter prehranjati sebe in tri otročiče. S solzami v očeh in vsa obupana nam je pripovedovala vse to.

C. kr. okrajna sodnja v Sežani uraduje od 24. t. m. naprej v Lokvi hiš. št. 1.

Razpis štendij. Za šolsko leto 1917/18 se razpisuje dve štendiji iz ustanove I. B. Moser v znesku 300 K vsaka. Štendiji se namenjeni revnima mladeničema ali mladenkama, pristojnima ali rojenima v Trstu in obiskujočima kako akademijo lepih umetnosti ali kak glasbeni konservatorij. — S potrebnimi listinami opremljene prošnje je vložiti najdalje do 20. oktobra t. l. na tukajšnji magistrat.

Trgovci in obrtniki vabi. Trgovsko izobraževalno društvo na važen pomenek, ki se bo vršil v »Slovenski trgovski šoli« (ul. Stadion 21 prtl. desno) v četrtek, 27. t. m., ob 8 zvečer. Razpravljalo se bo o pouku na nadaljevalni (večerni) šoli. Odh.

Slovenska obrtna in trgovska nadaljevalna šola v Trstu, ul. Stadion 21. I. Vpisovanje se vrši vsak dan do sobote, dne 29. septembra, v konferenčni sobi »Slovenske trgovske šole« od 6—8 ur zvečer. Vpisnina znaša 2 K. Učenci morajo prinesiti s seboj izpustnico ljudske šole, oziroma zadnji »Izkaz obrtne nadaljevalne šole«. V vse oddelke šole se sprejemajo tudi deklice pod istimi pogoji, kakor dečki. Reden pouk se prične 1. oktobra. V »Slovensko obrtno in trgovsko nadaljevalno šolo« v Trstu so po 99 b obrtnega reda in glasom odloka c. kr. namestništva z dne 25. oktobra 1912, št. G. III. 13347—T8, dolžni hoditi vsi obrtni in trgovski vajenci iz Trsta in okolice, ki ne obiskujejo italijanske šole te vrste in še niso uspešno dovršili obrtnega nadaljevalnega pouka. Po 100 obrtnega reda je vsakemu mojstru in dolžnost, da tistim učencem, ki še niso uspešno dovršili obrtnega nadaljevalnega ali katerega drugega pouka enake vrednosti, dovoli potreben čas za obiskovanje obrtne nadaljevalne šole. Ako vajenci v šolo nehoje hoditi, jih mora prisiliti k temu ter gledati na to, da šola vedno redno obiskujejo, sicer ga zadene kaznen od 5—200 K in se mu sledaj odvzame pravica, učiti vajence. Vodstvo.

Casopisi za vojne ujetnike. Uradno se razglasa: Vojni ujetniki se pritožujejo, da se jim prepoveduje naročanje in čitanje časopisov in da se jim odvzemajo časopisi. Tako ravnanje je popolnoma napačno. Armadna uprava polaga celo važnost na to, da so vojni ujetniki poučeni o dnevnih dogodkih, in je mnenja, da more biti naša država edino le v korist, če vojni ujetniki vzamejo s seboj v svojo domovino kolikor mogoče ugodno sliko o naših državah, gospodarskih in kulturnih razmerah. Vojnim ujetnikom je dovoljeno, da si smejo naročati vse v tuzemstvu in zveznih državah ter zasedenih sovražnih ozemljih izhajajoče in dovoljene liste. Za ruske vojsne ujetnike se po nalogu vojnega ministrstva izdaja ruski list »Nedjelja« in se želi, da se razširja kolikor le mogoče. Ta dvakrat na teden izhajajoči list, čigar uprava se nahaja na Dunaju 1, Georg Kochplatz 3, naj bi naročevali vsi delodajalci svojim vojnim ujetnikom. Vsi avstrijski in ogrski poštni uradi sprejemajo naročila na časopise od vojnih ujetnikov in za vojne ujetnike.

Mestna zastavljavnica. Jutri, v sredo, 26. t. m., od 9 in pol pop. do 1 pop. se bodo prodajale na dražbi dragocenosti serije 139, zastavljene meseca majnika 1916. na rumene liste, in sicer od št. 21.601. do št. 23.800, od 3 in pol pop. do 6 pop. pa nedragoceni predmeti serije 140, zastavljeni meseca novembra 1916. na zelene liste, in sicer od št. 42.401 do št. 44.600.

Poštni promet v Bukovini. V Bukovini poslujejo zopet 1.) za navadni pisemski poštni promet pošte uradi: Alt Zueckza, Kozman, Michalec, Nepolokoutz in Putna; 2.) za pisemski poštni promet vstevši vključene pisemske pošiljke pošte uradi Kirilbaba, Czudyn in Fundul-Moldovi. 3.) za pisemski in denarni promet pošte uradi: Crnovice 1, Falkeu, Jakobeny, Pojana Stampi, Wignitz a Cz. — samo promet z vrednostnimi listi in zastavnica. 4.) za promet zavrtkov v omejenem obsegu, najvišja teža 5 kg, omejitve dimenzije 60 cm v vsaki smeri, brez označbe vrednosti pošte uradi: Crnovice 1, Czudyn in Falkeu. Razsežno blago, ekspresni in nujni zavrtki niso dovoljeni.

K prometu zasebnih vojnopoštinskih zavrtkov so dopuščeni vojnopoštinski uradi in etapni poštni uradi s številko: 2, 4, 11, 39, 49, 51, 55, 76, 95, 115, 117, 120, 136, 138, 142, 144, 147, 150, 153, 161, 166, 167, 168, 170, 171, 172, 176, 178, 180, 185, 188, 190, 193, 196, 197, 199, 203, 209, 211, 218, 220, 221, 223, 224, 229, 230, 232, 234, 235, 238, 239, 240, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 252, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 272, 274, 276, 277, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 292, 294, 295, 297, 298, 299, 307, 316, 324, 332, 333, 335, 338, 340, 341, 342, 343, 345, 246, 347, 348, 349, 354, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 369, 372, 376, 379, 380, 385, 386, 387, 388, 390, 392, 393, 394, 395, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 418, 421, 423, 426, 427, 428, 431, 432, 437, 438, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 453, 454, 456, 457, 458, 459, 461, 462, 500, 509, 510, 511, 512, 514, 516, 517, 519, 520, 522, 524, 526, 527, 538, 600, 605, 608, 611, 612, 613, 620, 622, 623, 624, 625, 627, 631, 632, 633, 634, 639, 640, 641, 647, 645, 649

in mornariški vojnopoštini urad Pula. — 2.) Enako so dovoljeni zasebni vojnopoštinski zavrtki na vojnopoštne številke oziroma etapne poštna številka s pristavkom n. pr. z dodatno rimsko številko ali črko, kakor: »vojnopoštini urad 5/III, vojnopoštini urad 76/r« itd., če je glavna številka (arabska vojnopoština ali etapna poštna številka) po gorenji točki 1. dopuščena k prometu zasebnih vojnopoštinskih zavrtkov. Promet zasebnih vojnopoštinskih zavrtkov je zanašaj dopuščjen pod obstoječimi pogoji na vojnopoštne urade in etapne poštna urade s številko, ki so navedeni v tem seznamu v točki 1.), kakor tudi na one vojnopoštne naslove, ki odgovarjajo določbam seznama pod točko 2.). Na vse druge vojnopoštne in etapne poštna številke, ki ne spadajo pod točko 1.) in 2.) seznama, zasebni vojnopoštinski zavrtki ta čas niso dovoljeni. Promet zasebnih vojnopoštinskih zavrtkov na etapne poštna urade s krajevno označbo v zasedenem ozemlju ostane v dosedanjem obsegu nespremenjen.

Kdor bi kaj vedel o Antuniji Blažič iz Sela na Krasi, naj sporoči na naslov: Matija Pizon v Škedenju pri Trstu št. 60. — Kdor ve, kje se nahaja Avgust Koršič, rodom iz Solikana pri Gorici, bivši pešec pri 47. pešpolku v Mariboru, zadnji čas v Karpatih, kjer je bil zajet in odveden v Taškent v Turkestanu v Rusiji, je naprosjen, da sporoči njegovemu bratu Jožefu Koršiču, slugi pri c. kr. namestništvu v Opatiji.

DAROVIL.

Za moško podružnico CMD je nabral Fr. Sever v Konsumnem društvu v Rocolu K 870. Darovali so: Peric Just — 70, Kijun Jurij 2 K, Sever Fr. 4 K, Meržek Josip 1 K, Mahnič Jože 60 vin in Pipan 40 vin. Denar hrani uprava.

Za okrepevalnico na južnem kolodvoru za naše ranjene in bolne borilce so dalje darovali: C. k. redarji iz Gorice 100 K, A. Slavik 20 K, Rinnione Adriatica di Sicurtà 100 K, baronica Sartorio 70 K, gca. Ivana Svarca 10 K, ga. dr. Pertotova 10 K, ga. Nerina Lohr 20 K, Tvrđka Angelo Massé 20 K, ga. dr. Loser 20 K, ga. Rovinská 50 K, ga. vdova Ihroncek 4 K, Tvrđka Polacco 2 K, vojak 2 K, g. Fabuotti 2 K.

Drobne vesti.

Italijanski oficir v zaboju, ali ponesrečen beg vojnega ujetnika. Iz Dornbirna na Predgelskem se poroča: Pred kratkim je prispel semkaj avstrijski sanitetni vlak z izmenjenimi invalidi. Kakor vedno dosejajo so bili invalidi v svrhu pogostitve in prenočitve nastanjeni v novi realki, da prestopijo naslednji dan na švicarski vlak, ki naj bi jih preko Feldkircha, St. Gottharda in Lugana prepeljal v Como. Zaboju italijanskih invalidov so ostali čez noč v kolodvorski čakalnici. Zjutraj je neki človeški uslužbenec nenadoma začel človeške klice po pomoči iz čakalnice. Pri pregledovanju je zapazil, da moli iz nekega zaboja človeška roka. Zabojo so takoj odprli in iz njega se je dvignil mlad, popolnoma zdrav Italijan, ki je bil v svojem skrivališču v Adamovi obleki. »Odrešene« se je moral seveda najprej takoj obleči, nakar so mu na njegovo prošnjo dali kozarec vode. Vrh tega je hotel takoj v bolnišnico. Vročina, sopara in predolgo bivanje v zaboju so ga silno zdelali. Italijan je bil neki italijanski oficir, naš vojni ujetnik, ki ga je eden invalidov spravil v svoj zabojo in ga hotel iz avstrijskega ujetništva vtihtati v Italijo. Toda možakar je imel smolo. Najbrž je bil preveč radoveden in se je hotel prezagodaj nasrskati svežega švicarskega zraka, ali pa je bila njegova osebna svoboda v zaboju le malo preveč omejena. Seveda so ga takoj aretirali in tudi priljago vseh ostalih italijanskih invalidov natančno preiskali.

Mnogoženstvo v Evropi. Bili so že časi, ko je bilo na Nemškem postavno dovoljeno, da sme vsak moški imeti dve ženi. Po 30letni vojni se je namreč prebivalstvo Nemčije silno skrcilo. Leta 1618. je štela Nemčija 18 milijonov; leta 1648. pa komaj še 4 milijone. To je dokaz, da so se v vojni počeli klali. Z ozirom na ta nadež prebivalstva so izdala oblastva povelje, da si sme vsakdo vzeti dve ženi, in papež je to dovolil. Mnogoženstvo je vladalo na Nemškem — postavno dovoljeno in ukazano od leta 1650. do 1666. Cesarska naredba o tem je izšla dne 14. februarja 1650.

MALI OGLASI.

Na prodaj je lep in zelo malo rabljen voz z vozičkom s štirimi kolesi. Oborožen, ulica Campanile št. 14. 1479

Krepkega učenca iz poštene družine s primerno izobrazbo sprejme v trgovino s mešanim blagom Ivan Zelen v Senoželah. 3093

Iščem dekle vporabno za vsako hišno in kuhinjsko opravilo. Naslov pove Ins. odd. Edinosti. 1480

Izobražena gospodična želi prijateljskega dopisovanja z resnim, ne premladim gospodom. Dopisi pod »Resnost« na Ins. odd. Edinosti. 1469

Iščem pridno, po eno služkanjo od 10—17 let Slovenko. Begunke imajo prednost. Via Remota št. 19, I. nad. vrata 3. 1468

Dekilco za nadzorovanje otroka se sprejme. Rojan, ulica Miri 16, I. 1476

Kupujem čunje, vojne in bombazeve oboje, bombaže, vrvi vsake množine ter jih plačujem najbolje. Depiceoluzane, ulica Toro 6. 1468

Ortnarjem in kmetovalcem naznanjam, da imam na prodaj tudi letos veliko množino sadik bele in rdeče čebule. — Ante Aljinović, Sv. Ivan ulica Brandezija št. 94? (3-92)

Kose gumi s platnom ali brez, vrvi, stare spodnje jopice, obleke in čunje kupujem in plačam drago. — Grassi, ulica Olmo št. 6. 1461

Kislo vodo, vino in sadjeve razpoljila A. Oset, p. Guštanj, Korosko Ku. kupujem tudi stečenice, zamaške in sode. 3088

Sode vinske v dobrem stanu kupujem v vsaki množini. Kuret Settefontane 1.

JADRANSKA BANKA

Trst, Via Cassa di Risparmio 5

(Lastno postopje)

Kapital in rezerva K 13.200.000.—

FILIJALKE: Dunaj Tegethofstrasse 7-9.

Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija

Split, Šibenik, Zadar.

VLOGE NA KNUJICE

3 1/2 %

od dneva vloge do dneva vzlaga. Rentni davek plačuje banka svojega Oboroževanje vlog na tekočem in žirobanu po dogovoru. Akreditivni čeki in nakaznice na vsa tu- in inozemska tržišča.

KUPUJE IN PRODAJA: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prioritetne delnice, srečke, valute devize, promese itd. Daje PREDUJME na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih, SAFE DEPOSITS PROMESE. — Prodaja srečk razredne loterije Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzal izgubi, revizija zrobanja srečk I. t. d. brezplačno. Stavniki kredit, remours kredit, Borna naročila. — Inkaso.

MENJALNICA. — ESKOMTO MENIO.

Telefon: 1463, 1793 in 2676.

Uradne ure: od 9 do 1 popoldne.

Brzjavi: JADRANSKA.

GAMBRINUS

Kabaret

vsaki večer

ob 9 1/2

velika varietetna predstava.

Vstopnina K 1.—

Zlatarnica G. Pino

V Trstu se je preselila na Corso št. 48

v bivšo zlatarnico G. Zercowitz & Figlio.

Velika izbira srebrnih in zlatih

ur, uhanov, prstanov, verižic itd.

Cene zmerne. Cene zmerne.

</